

Pályamunka aktualizáló dokumentum

A Társadalom Innováció és Gazdaság Kutatócsoport tagjaként egy átfogó kutatásban vettem részt, amely lehetővé tette több kérdőív együttes lekérdezését. A kutatás a technostresszel, az önvezető autókkal és az autonóm rendszerekbe vetett bizalommal kapcsolatos kérdéseket vizsgálta. Ezeket a témákat több TDK dolgozat keretében dolgoztam fel, amelyek közül az A, B és C TDK dolgozat különböző kérdőívrészekből született. Bár hivatalosan a kutatócsoport tagja voltam, mint junior középiskolás kutató, nem interaktáltam intenzíven a többi taggal. Feladataim elsősorban önálló adatgyűjtésre és elemzésre korlátozódtak.

A kutatási kérdőív egyes kérdései több TDK-dolgozatban is megjelentek, amelyek alapját képezték az alkalmazott módszertani megközelítéseknek. A primer kutatás során az alapvető módszertan a leíró statisztikák mellett korrelációs vizsgálatokat és független mintás T-próbákat is magában foglalt. Emellett a C TDK-dolgozat keretében K-Means klaszterezési eljárást is alkalmaztam az adatok mélyebb elemzése érdekében. Az irodalmi áttekintés minden dolgozatban a kutatási fókuszhoz igazítottan, eltérő témaköröket tárgyalva biztosított megfelelő tudományos háttérrel.

A kutatás során alkalmazott kérdőívet a konzulensem készítette, aki az adatgyűjtési és módszertani folyamatokban iránymutatással és szakmai támogatással segített. A középiskolásként végzett munkám során én feleltem a középiskolás korosztály megszólításáért, míg az egyetemi hallgatók körében történő adatgyűjtés nem tartozott a feladataim közé. Az összegyűjtött adatok kódolását, statisztikai próbáit és elemzését minden esetben a konzulensem iránymutatása alapján, de teljes mértékben önállóan végeztem. A kutatás eredményeit feldolgozó dolgozatokban egyéb társszerzővel nem működtem együtt, és a TDK dolgozatokban megjelenített tudományos eredményeket sajátomnak tekintem.

A fent említett A, B és C TDK dolgozataimat az alábbiakban röviden ismertetem az alkalmazott módszertan és a felhasznált szakirodalom alapján.

A: Perceptions of advanced Technologies (2022, Óbudai Egyetem, KGK kari TDK, 2. helyezés)

A primer kutatás során használt kérdőívet 201 válaszadó töltötte ki. A kérdőívben felhasznált kérdések célja a technostressz különböző aspektusainak (invázió, túlterheltség, megbízhatatlanság, bizonytalanság, bonyolultság, nem kívánt nyilvánosság és társadalmi nyomás) és az ezeket befolyásoló demográfiai tényezők vizsgálata volt. A kérdőíves adatgyűjtés során 4 fokú Likert-skálát alkalmaztam a percepciók feltárására, és az adatok elemzésére SPSS 20 szoftvert használtam. Emellett a válaszadók stresszkezelési stratégiáit is

elemeztem hat egyszerű állítás alapján, amelyek az érzelmi és problémaközpontú megküzdési módokat fedték le. A kutatás fő tudományos kérdései a következők voltak: Mely demográfiai csoportok a leginkább sebezhetőek a technostresszel szemben? Milyen tényezők befolyásolják a technostressz észlelt szintjét? És vajon bizonyos megküzdési stratégiák jobban alkalmazhatók-e a technostressz egyes formáira? Az elemzés során a nemzetközi szakirodalomban azonosított tényezőket vettem alapul, és célom a technostressz hatásainak és azok enyhítési lehetőségeinek mélyebb megértése volt. A szakirodalom kutatás fő központja az ipari forradalmak történelmi hatásai, illetve a technostressz jelenségének kialakulásának magyarázata volt a különböző digitális korok segítségével.

B: Az önvezető autókkal kapcsolatos vélemények (2022, Óbudai Egyetem, KGK kari TDK, 1. helyezés)- 36. OTDK, Közgazdaságtudományi szekció, Marketing- Fogyasztói magatartás: változások és kihívások tagozat, különdíj

A primer kutatás elsődleges eszköze az online kérdőíves felmérés volt, mely során 485 válaszadó válasza került a mintába. A kérdőív célja az önvezető autókkal kapcsolatos attitűdök és azokat befolyásoló demográfiai tényezők (nem, életkor, végzettség, technológiai affinitás) feltárása volt. A primer adatokat statisztikai elemzés segítségével értékeltem, különös figyelmet fordítva az attitűdök közötti mintázatok azonosítására és a demográfiai különbségek vizsgálatára. A kutatás interpretatív látásmódot alkalmazott, amely a jelenség mélyebb megértésére és nem gyakorlati javaslatok megfogalmazására irányult. A szakirodalmi áttekintés során kiemelten foglalkoztam az ember-robot interakcióval, az autonóm járművek technológiai, etikai és jogi kérdéseivel, valamint az önvezető autók társadalmi elfogadottságának akadályaiival. A kutatás megalapozásához olyan nemzetközi tanulmányokat használtam, amelyek a demográfiai tényezők hatását vizsgálják az új technológiák percepciójára, továbbá az emberi bizalom és technológiai felkészültség szerepét az autonóm rendszerek elfogadásában. Ezen irodalmi források jelentősége abban rejlik, hogy iránymutatást adtak a kérdőíves kutatás tervezéséhez és az eredmények értelmezéséhez.

C: A technostressz és a technológia elfogadása közötti kapcsolat vizsgálata a magyar fiatalok körében (2024, Óbudai Egyetem, KGK kari TDK, 1. helyezés, OTDK-ra jelölve; 37. OTDK- Közgazdaságtudományi szekciójába jelentkeztem, a Döntéelmélet, gazdaságpszichológia, gazdaságpszichológia tagozatba)

A kutatás a technostressz és az autonóm technológiák elfogadásának összefüggéseit vizsgálja, különös tekintettel a fiatal magyar generációra. Az irodalmi áttekintés során kiemelésre kerültek a technológiai fejlődés társadalmi és pszichológiai hatásai, valamint a technostressz dimenziói, mint például az invázió, az információs túlterhelés és a gyors technológiai változások által keltett bizonytalanság. A kutatás kvantitatív megközelítést alkalmazott, amely során 849

résztvevő töltött ki az anonim online kérdőívet. Az adatok elemzése során korrelációs és klaszteranalízist használtam az SPSS 20 szoftver segítségével. A kutatás fókuszában az a kérdés állt, hogy a demográfiai tényezők és az észlelt technostressz hogyan befolyásolják az autonóm rendszerek, például az önvezető autók elfogadását.

A kutatócsoport keretében lehetőségem nyílt a társas támogatás vizsgálatára irányuló kutatásban is részt venni, amelynek eredményeként elkészültek a D, F és G TDK-dolgozatok. A kutatási folyamatok során, ezekben az esetekben is, a konzulensem nyújtott iránymutatást, különösen az adatgyűjtésben és az elemzések kivitelezésében. Azonban a tényleges kutatási munkát, az adatok elemzését és az eredmények megfogalmazását önállóan végeztem, egyéb hozzájáruló szerző nem vett részt a munkában. Így mind a bemutatott eredmények, mind a dolgozatok tartalma az én saját munkám és tudományos teljesítményem eredménye, a konzulensem szakmai támogatása mellett.

D: Válhat-e társsá egy robot (2023, Óbudai Egyetem, KGK kari TDK, 1. helyezés, OTDK-ra jelölve; 37. OTDK- Közgazdaságtudományi szekciójába jelentkeztem, a Társadalmi innováció tagozatba))

A primer kutatás célja annak vizsgálata, hogy az emberek milyen tulajdonságokat és képességeket várnak el társuktól, illetve feltárni, hogy a társas támogatás nyújtása kizárólag emberekre korlátozódik-e, vagy autonóm rendszerek, például robotok is képesek lehetnek bizonyos mértékig ilyen támogatás biztosítására. A kutatás interpretatív megközelítést alkalmazott, melynek középpontjában egy online kérdőív állt. A kérdőív kvantitatív adatokat gyűjtött a válaszadók társas támogatási igényeiről, preferenciáiról, valamint attitűdjeikről a robotokkal való interakcióval kapcsolatban. A mintában 490 válaszadó szerepelt. A minta összetételét tekintve különböző demográfiai csoportokat ért el, lehetőséget adva a társas támogatásra vonatkozó különböző mintázatok és attitűdök összehasonlítására. A szakirodalmi áttekintés a társas támogatás elméleti alapjait vizsgálta, különös tekintettel az érzelmi, instrumentális és információs támogatás formáira. Az irodalmi források közé tartoztak olyan tanulmányok, amelyek az emberi kapcsolatok természetét, az autonóm rendszerek emberi társas kapcsolatokban betöltött szerepét, valamint a társas támogatás fontosságát hangsúlyozták, különös tekintettel az individualista társadalmak és az öregedő populációk környezetére. Emellett olyan kutatásokra támaszkodott, amelyek az ember-robot interakció során kialakuló érzelmi kötelékek lehetőségeit és korlátait vizsgálták, alátámasztva a kutatás primer adatgyűjtésének célkitűzéseit.

F: *Másképp éreznek a nők, mint a férfiak?* (2023, Óbudai Egyetem, KGK kari TDK, 1. helyezés, OTDK-ra jelölve; 37. OTDK- Közgazdaságtudományi szekciójába jelentkeztem, a Döntésmélet, gazdaságpszichológia, gazdaságpszichológia tagozatba)

A primer kutatás célja a férfiak és nők érzelmi különbségeinek feltárása volt, különös tekintettel az érzelmi kifejezés, a társas támogatás, valamint az öt szeretetnyelv belüli különbségekre. A mintában 760 válaszadó szerepelt. A kérdőív az érzelmi reakciók és társas támogatási igények demográfiai változók szerinti mintázatait vizsgálta, melynek elemzésére statisztikai módszereket használtam. A szakirodalmi áttekintés az érzelmek pszichológiai és szociológiai aspektusait, az érzelmi intelligencia jelentőségét és a nemek közötti különbségeket helyezte középpontba. Az elméleti alapokat olyan kutatások szolgáltatták, amelyek az érzelmek és társas támogatás közötti kapcsolatot, valamint a szeretetnyelvek társadalmi-kulturális szerepét vizsgálták. Ezek az irodalmak elősegítették a kérdőív összeállítását és a kutatási hipotézisek megfogalmazását.

G: *A különböző demográfiai csoportok társas támogatásának vizsgálata kvantitatív kérdőíves kutatás segítségével* (Kutató Diákok Országos Konferenciája, TUDOK 2024, 2024.04.20, OTDK-ra jelölt; a 37. OTDK- Társadalomtudományi szekciójába jelentkeztem, a Szociológia tagozatba)

A primer kutatás célja a társas támogatás különböző dimenzióinak és azok demográfiai tényezők szerinti változásainak vizsgálata volt. Az empirikus vizsgálatot egy kvantitatív kérdőív segítségével végeztem, amely a társas támogatás észlelt és elvárt szintjeire, valamint a strukturális támogatás elemeire fókuszált. A kérdőív főleg a funkcionális társas támogatásra fókuszált, kiegészítve strukturális elemeket mérő kérdésekkel. A válaszok statisztikai elemzése SPSS segítségével történt, amely leíró statisztikákat és korrelációs vizsgálatokat alkalmazott. A szakirodalmi áttekintés a társas támogatás formáira és jelentőségére koncentrált, különös tekintettel az érzelmi, instrumentális és információs támogatás szerepére, valamint azok egészségügyi és pszicho szociális hatásaira. A kutatás a nemzetközi irodalom alapján hangsúlyozta a támogatás észlelt és tényleges szintje közötti különbségek fontosságát, és ezek hatását az egyéni jólétre és társadalmi integrációra.

Az alkalmazott módszertan eszközei között a leíró statisztikák mellett korrelációs elemzések és T-próbák szerepeltek a D, E és F dolgozatban is. Bár ezek a dolgozatok módszertanukban hasonlóak, különböző kutatási kérdéskörökre fókuszáltak. Összességében elmondható, hogy bár az első három és az utolsó három TDK-dolgozat ugyanazon kérdőív adatait dolgozta fel, a primerkutatás elemzései valamennyi dolgozatban eltérnek. Emellett a szakirodalmi háttér

feldolgozása valamennyi dolgozatban eltérő témákra koncentrált, az adott kutatási kérdéshez igazodva.